

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 101 ANULU XXI.

Sabiu, in 1628 Decembre 1873.

Telegrafulu este de done ori, pra septemana: Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pre afara la c. r. poste cu banu gata prin scrisori francte, adrosate catra expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre ann 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de ann 3 fl. 50. Pen-

tru celealte parti ale Transilvaniei pentru provinciile din Monarchia pre unu ann 8 fl. iera pre o jumetate de ann 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre ann 12 1/2 ann 6 fl. Inseratele se platesc pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. cons. 1230. — 1873.

Preacinstitoru Parinti Protopresbiteri si Administratori protopresbiterali!

Fericitul in Domnulu Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Baronu de Siaguna, a impartitu in cei doi ani din urma ai vietii sele din venitul tipografiei archidiececane ajutoarie annale la veduve preotese serace din archidiecec'a nostra. Ca unu adeveratu binefacetoriu alu seraciloru si alu veduveloru preotese, s'a ingrigitu prin dispositiunea sea testamentarie din 1 Augustu 1871. p. IV. ca acesta binefacere sa se estinda si dupa mortea sea, impartindu-se dupa precs'a observata de densulu si pre venitoriu sume annale la preotese veduve, dupa cum ierta venitele tipografiei.

Comissiunea asediata testamentarice pentru administrarea tipografiei archidiececane dupa continuirea ei eruandu venitul anului 1873, a afflatu de bine a se imparti si pre anulu acestu in sensulu testamentului din venitul tipografiei atari ajutoarie la preotese veduve serace, si spre scopulu acestu s'a adresatu catra Consistoriulu nostru archidiececane, de a-i areta, cari veduve preotese din archidiecec'a nostra au lipsa mai evidenta, si cari prin urmare dupa starea familiara aru merita mai multu ajutoriuulu destinatu pentru ele.

Dreptu aceea Consistoriulu archidiececane voindu a satisfacere acestei juste rogari, — Ve insarcineza pre Precinstiele Vostre, ca pana la 15 Ianuaru 1874. sa referati incoc.

- Cate si cari preotese suntu veduve in tractulu Precinstieloru vostre;
- In care annu au ramas veduve si cu cati copii si copile;
- In care scola seu la ce mestesiugu seu comerciulu se afla vre-unu fiiu seu fiiu loru;
- Cati dintre fiiu loru suntu casatoriti, si asiediati, seu cate fete au maritate si cate au acasa?
- Alte impregiurari, ce le facu pre ele demne de acestu ajutoriu. —

Aceste consemnari intarite de catra parochii loru actuali sa le asterneti Precinstiele vostre incoc pre langa parerea-ve informativa, pana la terminulu prefiptu, caci cele mai tardiu incurse nu se voru lua in consideratiune. —

Sabiu din siedinti'a consistoriale tienna in 13 Decembre 1873.

Procopiu Ivacicovicu,
Archiepiscopu si Metropolitu.

Despre caletori'a Imperatului si Regeloi nostru la Petersburgu a fostu vorb'a mai de multe ori. Se dicea ca dupa 6 Ianuaru n. va plec'a Maj. Sea din Vien'a si ca va fi de falia la cununi'a unei princese rusesci cu unu principe englesu. Acum, se serie privitoriu la caletori'a acest'a, ca Maj. Sea Imperatulu si Regele nostru va petrece septaman'a a doua din Februaru v. in Petersburgu.

Camera deputatiloru din Bucuresci a votatu contingentulu armatei pentru annu 1874 cu 19,000 feciori.

In Serbi'a s'a delaturatu pedeps'a corporala in armata prin decretu domnescu.

Diet'a Ungariei.

Pest'a 16 Decembre. (Cas'a magnatiloru). In siedinti'a de astadi, la carea a participatu si ministrulu de Szende, notariulu casei reprezentantiloru Tombor aduse proiectele de lege asup'a recrutarei, asup'a regimentelor de linia formate in urm'a provincialisarei confiniului militaru

si asup'a inmultirii batalioniloru spre pertractare si legea santionata de Majestatea Sea asup'a complanarei cu Croati'a spre promulgare. Acest'a lege se si promulgeza si se dispune pastrarea ei in archivulu tieri. Cele-lalte legi s'au celitu si predatu comisiunei de trei spre aprobare.

Contele Cziraky presenta raportulu comisiunei de trei asup'a proiectului de lege relativu la mesurarea catastrale. Comissiunea propune acceptarea proiectului cu unele modificatiuni. Raportulu se cetesce si pertractarea se pune la ordinea zilei pre siedinti'a din 26 l. c.

Pest'a 16 Decembre. (Cas'a reprezentantiloru.) Dup'a o rapede implinire a formaliloru Kerkapoly destlepa atentunea casei, carea se accepta la unu discursu despre bugetu, inse ministrulu dimisionatu au posu numai pre mesa done colectiuni in forma unei carti, cari cuprindu regulele si ordinatiunile servitiului postal si vamalu si observa, ca tinerimea se invetie din acele colectiuni.

Dupa acest'a cas'a trece la continuarea desbateri asup'a bugetului. Ca primulu oratoru Bar. Lud. Simonyi ia cuvintulu si dice, ca accepteza proiectulu, prin urmare n'aru mai ave nimic'a de disu, inse privindu starea deruta a cabinetului si a majoritatii se apuca si scarmena mai intaiu in ministeriulu si dupa aceea partid'a deakiana cu observatiuni alese si neales. Mai intaiu apromite ministrulu presiedinte o economia crutiatoria si dupa densulu vine ministrulu de justitia cu observarea, ca se va tiene directiunea de pana acum. Partid'a lui Deak a votatu ministrulu presiedinte incredere, acest'a cu lotu acestea nu-si capeta ministru pentru finantie. Ministrulu presiedinte no-i va umbra mai bine ca lui Lonyay.

Ministrulu de justitia Pauler protesteaza contra relei interpretari a cuvintelor sele. Densulu a intelesu progresulu statului in intelesulu modernu pre langa conservarea constitutiunei dara totu odata si cu considerare catra poterea materiale a natiunei; deci crede ca nu e culpabilu deca a fostu reu intelesu.

Ernst Simonyi nu voteza incredere unui regimu ce n'are increderea sea. Dupa acest'a declama mai o ora cunoscutulu seu „registru de pe cate“ ce le-au comisu cabinetulu, intre cari obvine cestiunea drumului de feru osticu si afacerile comune.

Col. Tisza a primesce proiectulu bugetului, pentru ca votarea in trebuinti'are bugetului formeza cestiunea increderei. In acest'a privintia consimte cu Pauler, inse cu respectu la opiniunea acestui'a relativa la cestiunea ministrului de finantie, oratorele e de parere, ca acelu ministru de finantie care va ave de a administra cu bugetulu votatu, aru trebui sa espuna aici in camera din postu in postu, ca ajungu seu nu sumele votate. Deca nu e unu ministru de finantie anumitu trebui sa-lu suplineasca unulu din ministrii ramas in oficiu. Dorere! ca Pauler nu mai e ministru de instructiune, ca aru fi proiectatu o catedra pentru abc. parlamentariu. — Intorcendu-se spre Szende oratorulu dice, ca s'a criticatu aspru tragerea Regelui in discussiune, inse dlu ministru, care trebue sa fie mai precautu ca altii, a facutu acest'a ieri. Ministrulu pentru aপরare tieri a resignatu vaierandu-se la inmultirea cavalerimeii honvediloru, dara pentru ce se vaiera deca nu e de lipsa inmultirea. Unu atare amoru platonice e cate odata de vaieratu. Intorcendu-se catra Helfy oratorulu sbicuesce sperantiele celoru din 1848, cari se lauda, ca preste nopte voru deveni in majoritate, ceea ce nu va fi posibilu pentru ca densii in parlamentu nu suntu asi puniti spre actiuni, incatu adeca loialitatea vine in discussiune. (Tumultu in stanga estrema). Dupa acest'a se intorce catra partid'a deakiana, carei i areta distrugerea si imputa, ca pre langa tota, slabiciunea dovedita pana

la evidin'a totu mai tiene mortisio la monopolulu guvernarei si chiama pre alte partide a se contopi in ea. Acest'a nu e calea cea adeverata: deca o partida e alatu de fara potere de nu pote invinge situatiunea, atunci ea trebue sa tinda la impreunarea cu alte partide fara ca sa cera sacrificie principiali. (Mare nelinisce). Oratorulu primesce proiectulu rezervandu-si a pasi cu propuneri proprie la cestiunea iotrebuintiarei.

Ministrulu de comunicatiune L. Tisza reflectandu lui Ernst Simonyi observa, ca acest'a afara de predicele sele repetite au mai facutu si alusiuni suspiciose, cu cuvinte ca acestea: defraudare, hotia si alte, inse oratorulu sa fie mai serios si deca nu stimeza persona sa stimeze oficiulu. Deputati clevetitori porta „cama“ in gura, ca si candu densii aru fi parlamentulu intregu. Eu stimezo multu cama si me plecu suveranitatii ei. In urma si permite asemenarea: O oglinda venetiana e pretioasa, o bucata din ea e numai — harbu. Aplicarea o lasu dlui deputatu. (Aplausu).

E. Simonyi e gata a marturisi o erora comisa si se roga de camera si de ministru pentru escusare.

Ministrulu Pauler reflecteaza la atacurile lui Tisza. ABC. parlamentariu invetia, ca chiefulu cabinetului porta responsabilitatea resortului fara ministru. Cine primesce postulu acelu primesce totu odata si posturile din bugetulu votatu si responsabilitatea. Catedra pentru ABC. parlamentariu e superflua, ajunge a studi opulu lui Bentham asup'a tacticei parlamentarie. (Aplausu freneticu in drept'a, hilaritate viva.)

Csernatanu e placutu surprinsu de glamele dezvoltate de d. Pauler, dorere numai, ca contrariulu dela ce a disu contine adeverulu. Dupa cuvintele ministrului parlamentarismulu aru fi numai o garderoba, s'aru cantu numai unu ministru de finantie pentru care v'stimentele gata aru fi mai apte. (Hilaritate mare.) Helfy responde lui Tisza, ca candu a cuventatu ieri despre barbati, cari in ser'a diteloru loru dupa ce a statu multu in opozitiune, si schimba din pura loialitate sentimentele loru nu a intelesu pre Tisza, ci pre Ghyczy (Cas'a erumpe in strigari de „sa traiasca Ghyczy“ si Helfy siede josu ascundindu-se.)

Contele Em. Zichy protesteaza contra impotatiloru facute de Tisza partidei deakiane. Majoritatea remane majoritate si acest'a se numesce deakiana. Oratorulu e mandru a se tiene de acest'a.

Cas'a primesce proiectulu in genere, numai cei din 48 nu voiescu sa-lu primesca, si dupa acest'a trece la desbateru speciale si ajunge pana la reductionile in ministeriulu de interne. Reductionile provoca o discussiune viva. Cei din 1848 presenta o propunere de conclusu, prin carea sa fia rogatu regele, a ierta milionulu votatu pentru curte. Cas'a a respinsu acesta propunere.

S'a adasu in discussiune si fondulu de dispositiune. Cei din 1848 propunu stergerea lui Matyus din centru voteza acestu fondu, dara nu din incredere catra regimu, ci din necesitate. Densulu sustiene cei 30,000 fl. pentru codificatiune, cari s'au stersu si doresce a se sterge din fondulu de dispositiune acesta suma.

Iusth accepteaza fondulu de dispositiune, pentru ca acest'a involva cestiunea increderei. Majoritatea 'lu primesce.

Pest'a in 17 Decem. n. Dupa deschiderea siedintiei si autentizarea protocolului se predau petitionile intrate la presidia comisiunei petitionarie.

Interpelatiunea lui C. Bobory indreptata catra intregulu ministeriu in afacerea contributiunei se pred'a ministrului presiedinte.

Gab. Ugron presenta unu proiectu de lege asup'a stergerei comitatului supremu din cetati si

